

Daňovky

Daňové a právne
aktuality

Zo sveta
Právo
Vedeli ste, že?

Daňové a právne
aktuality | Október
2023

Svet práce sa mení: Zamestnanci vyžadujú prácu na diaľku

Cezhraničná práca na diaľku sa stáva bežnou súčasťou pracovného života. Aké kľúčové otázky musia firmy prehodnotiť, aby sa prispôbili súčasným trendom a požiadavkám na trhu práce? Prinášame vám najnovšie výsledky globálneho KPMG prieskumu, ktorý skúmal prínos a budúcnosť telepráce.

Ivana Soboličová

isobolicova@kpmg.sk

+421 905 703 190

Kde sa nachádzame tri roky od začiatku pandémie?

Tri roky od pandémie COVID-19 môžeme konštatovať, že pandémia zmenila spôsob práce a zrušila tradičný kancelársky model už natrvalo. Zamestnanci si zvykli na istú flexibilitu a o návrate k spôsobu práce pred pandémiou vo väčšine odvetví už nemôže byť ani reč.

Mnohé firmy preto vychádzajú zamestnancom v ústrety pri ich požiadavkách o možnosti vykonávať prácu mimo ich bežného pracoviska. Takýto benefit sa už stal dôležitým faktorom pri rozhodovaní zamestnancov, či je pre nich spoločnosť stále atraktívnym zamestnávateľom. Vyplýva to z [prieskumu KPMG, ktorého sa zúčastnilo 580 predstaviteľov firiem z 52 krajín](#).

Čo nás poháňa

Hlavnou hnacou silou je najmä **snaha udržať svojich zamestnancov, či prilákať nové talenty**. Až 73 % respondentov uvádza, že pociťujú od svojich zamestnancov dopyt po zvýšenej flexibilitě. V odvetviach, ktoré čelia nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily na trhu, je preto trend umožniť prácu z miesta, ktoré si vyberie zamestnanec, najsilnejší.

Kde sa nachádzame?

Z údajov prieskumu vyplýva, že takmer 90 % opýtaných spoločností naprieč rôznymi sektormi umožňuje zamestnancom flexibilitu na pracovisku. Firmy sa k práci na diaľku stavajú už viac systematicky. V súčasnosti už **takmer polovica respondentov zaviedla vo firme pravidlá a normy práce na diaľku a približne štvrtina ich plánuje čoskoro zaviesť**.

Čo nás spomaľuje?

Väčšina spoločností (82 %) považuje **dodržiavanie daňových a právnych predpisov** za najväčší problém pri zavádzaní práce na diaľku z inej krajiny. Za druhú najväčšiu prekážku firmy považujú **riziko vytvorenia stálej prevádzkarne v cudzej krajine**, a teda dodatočné daňové a právne povinnosti.

Okrem výziev súvisiacich s dodržiavaním predpisov respondenti najčastejšie spomínali aj výzvy súvisiace so samotnou

2 | Daňové a právne aktuality | Október 2023

implementáciou a správou práce na diaľku. Patrí medzi ne zavedenie spoľahlivých procesov a riadenia tohto typu práce, zaznamenávanie dní strávených v zahraničí či zabezpečenie jasnej komunikácie o bezpečnostných opatreniach a zásadách.

Budúcnosť cezhraničnej práce

- **Udržať si a pritiahnuť šikovných zamestnancov je prioritou číslo jedna. Umožnenie práce na diaľku pritom zohráva čoraz dôležitejšiu úlohu.**
- **Spoločnosti sú nútené neustále prispôbovať svoje interné pravidlá a procesy podľa najnovších trendov. Tvoríme za pochodu.**
- **Cezhraničná práca na diaľku sa stáva bežnou predovšetkým vo FinTech odvetviach, ostatné odvetvia vo všeobecnosti napredujú pomalšie.**
- **Regulačné prostredie naďalej predstavuje hlavnú výzvu i brzdu. Príslušná legislatíva sa mení a bude sa meniť aj naďalej. Medzinárodné víza pre prácu na diaľku? Rámcová dohoda EÚ k sociálnemu zabezpečeniu? Zmeny v Modelovej zmluve OECD? Harmonizácia a zmena legislatívy však ide pomalšie ako vývoj na trhu práce.**

Nájdite svoj spôsob s nami.

Premeny obchodných spoločností a družstiev majú nové pravidlá

Prinášame vám prehľad niekoľkých zmien, ktoré vyplývajú zo schváleného znenia nového zákona o premenách obchodných spoločností. Nová legislatíva zároveň zavádza významné súvisiace zmeny v daňovej oblasti.

Milina Schifferdeckerová
mschifferdeckerova@kpmg.sk
+421 907 745 045

Zuzana Blažejová
zblazejova@kpmg.sk
+421 905 740 000

Richard Bauer
kpmg@kpmg.sk
+421 259 984 111

Dňa 1. augusta 2023 nadobudla účinnosť prvá časť zákona č. 309/2023 Z. z. o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“). O plánovanom prijatí tohto Zákona sme vás informovali [v našom januárovom vydaní](#).

Nový rámec premien a úprav právnej formy

Prvá časť Zákona zavádza **inštitút insolvenčného registra** do konkurznej legislatívy.

S účinnosťou od 1. marca 2024 Zákon zavádza komplexnú úpravu premien obchodných spoločností, kedy dôjde k definitívnemu vyňatiu právnej úpravy premien obchodných spoločností a družstiev (ďalej len „Premeny“) z Obchodného zákonníka.

Cieľom nového zákona je vyhotoviť jednotnú, ucelenú a prehľadnú právnu úpravu procesu Premien a zmeny právnej formy.

Zákon bude **od 1. marca 2024** upravovať najmä:

- **vnútroštátne premeny** (splynutie, zlúčenie a rozdelenie)
- **cezhraničné premeny** (cezhraničné splynutie, zlúčenie a cezhraničné rozdelenie)
- **zmeny ich právnej formy** (zmenu právnej formy a cezhraničnú zmenu právnej formy) a
- **iné vzťahy súvisiace s premenami a zmenami právnej formy.**

Prijatím Zákona sa zavádza úplne nová terminológia pojmov spojených s Premenami (napr. premena, fúzia...) a zavádzajú sa nové inštitúty, ktorými sú:

1. **odštiepenie;**
2. **cezhraničné rozdelenie;** a
3. **cezhraničná zmena právnej formy.**

Po novom nahradí zmluvu o zlúčení alebo splynutí **projekt premeny**. Rovnako ako zmluva bude projekt premeny podliehať schváleniu orgánov dotknutej obchodnej spoločnosti. Rozhodnutie o schválení projektu premeny bude možné aj zrušiť, a to pred podaním návrhu na zápis premeny do obchodného registra.

Upozorňujeme, že v zmysle prechodných ustanovení Zákona sa doterajšia právna úprava bude aplikovať v prípade, ak bol návrh zmluvy o splynutí, zlúčení alebo projekt rozdelenia prijatý **pred 1. marcom 2024** a zároveň bol návrh na zápis

4 | Daňové a právne aktuality | Október 2023

splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti podaný do obchodného registra **do 30. júna 2024**. To isté platí aj v prípade zmeny právnej formy obchodnej spoločnosti.

Zákon vymedzuje aj situácie, kedy sú vnútroštátne a cezhraničné Premeny neprípustné.

V zásade je Premena možná iba v prípade, keď majú obchodné spoločnosti podliehajúce premene rovnakú právnu formu. Okrem toho je možné aj zlúčenie spoločnosti s ručením obmedzeným a akciovej spoločnosti, ak základné imanie prechádza na akciovú spoločnosť a zlúčenie jednoduchej spoločnosti na akcie a akciovej spoločnosti, ak základné imanie prechádza na akciovú spoločnosť.

Rovnakú resp. obdobnú právnu formu musia mať aj obchodné spoločnosti podliehajúce cezhraničnej Premene. V zásade sú cezhraničné premeny možné len medzi kapitálovými spoločnosťami, t.j. akciovou spoločnosťou a spoločnosťou s ručením obmedzeným a ich obdobnými formami v zahraničí.

Prijatím Zákona došlo tiež k zmene viacerých právnych predpisov, osobitne obchodnoprávných zákonov a Zákonníka práce.

Súvisiace daňové zmeny

Zákon zároveň prináša zmeny zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, v rámci ktorých sa napríklad s účinnosťou od 1. marca 2024 implementujú ustanovenia týkajúce sa odštiepenia, alebo sa s účinnosťou **od 1. januára 2024 zavádza oslobodenie od dane z príjmov pri predaji obchodných podielov fyzickou osobou po uplynutí troch rokov od ich nadobudnutia** (ak budú nadobudnuté po 31. decembri 2023) a ďalšie ustanovenia týkajúce sa **finančných investícií fyzických osôb**.

Príslušne sa s účinnosťou od 1. marca 2024 upravil aj zákon č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, aby reflektoval na možnosť premeny obchodných spoločností odštiepením.

Finančná správa vydala k tejto téme materiál, ktorý nájdete [na tomto linku](#).

V prípade vášho záujmu o realizáciu Premeny alebo zmeny právnej formy nás neváhajte kontaktovať.

Digitálne euro: základ stability peňazí v digitálnom veku?

Digitálne euro nemá nahradiť klasickú fyzickú formu peňazí, ale má byť dostupné popri hotovosti. Má slúžiť len ako doplnkový a dobrovoľný spôsob platenia, kdekoľvek v eurozóne, kedykoľvek a bez akýchkoľvek ďalších poplatkov.

Marian Dzuroška
kpmg@kpmg.sk

Tobiáš Bulla
kpmg@kpmg.sk
+421 259 984 111

Dňa 28. júna 2023 Európska Komisia predstavila [Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zavedení digitálneho eura](#) („Návrh nariadenia o digitálnom eure“), a zároveň aj [Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o poskytovaní služieb v digitálnom eure poskytovateľmi platobných služieb zaregistrovanými v členských štátoch, ktorých menou nie je euro, a o zmene nariadenia Európskeho parlamentu a Rady \(EÚ\) 2021/1230](#) („Návrh nariadenia o poskytovaní služieb v digitálnom eure“). Jedná sa len o návrhy nariadení EÚ, v tejto chvíli ešte nedokážeme určiť, kedy presne bude zavedené digitálne euro. Európska centrálna banka predpokladá, že to nebude skôr ako v roku 2025.

Ľudia čoraz častejšie využívajú súkromné digitálne platobné prostriedky a zvyšujú objem vykonaných online platieb, čo z pohľadu Európskej komisie ohrozuje žiadúcu vyváženosť medzi peniazmi Európskej centrálnej banky („ECB“) a súkromnými digitálnymi platobnými prostriedkami. Zmenu by malo priniesť **zavedenie digitálneho eura - retailovej digitálnej meny technologicky prispôsobenej digitálnemu veku**, ktoré by bolo rovnako ako klasická hotovosť **zákonným platidlom** (oficiálnou formou peňazí) vydaných ECB, ku ktorej bude mať prístup široká verejnosť.

Digitálne euro

Digitálne euro nemá nahradiť klasickú fyzickú formu peňazí, ale má byť dostupné popri hotovosti. Má slúžiť len ako **doplnkový a dobrovoľný spôsob platenia**, kdekoľvek v eurozóne, kedykoľvek a bez akýchkoľvek ďalších poplatkov. ECB bude oprávnená emitovať digitálne euro, prípadne národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktorých menou je euro, ak im bude emisia povolená zo strany ECB.

O tom, že cieľom digitálneho eura nie je nahradiť klasickú hotovosť tak, ako ju poznáme, svedčí aj ďalší [Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o eurobankovkách a eurominciach ako zákonnom platidle](#), ktorý má posilniť štatút eurobankoviek a euromincí, čo vyvracia obavy zo znižovania dostupnosti hotovosti alebo jej nahrádzania digitálnym eurom.

Návrh nariadenia o digitálnom eure

S cieľom prispôsobiť euro technologickým zmenám a zabezpečiť jeho používanie ako jednotnej meny sa týmto nariadením zavedie digitálne euro a stanoví sa v ňom pravidlá týkajúce sa najmä jeho postavenia zákonného platidla, distribúcie, používania a základných technických vlastností. Návrh nariadenia o digitálnom eure upravuje štatút digitálneho eura ako formu jednotnej meny s postavením zákonného platidla a spôsob distribúcie. Ďalej tiež stanovuje kompetencie príslušných orgánov a obmedzenia jeho používania s cieľom zachovať stabilitu finančných trhov.

Povinnosť prijímať platby v digitálnom eure

Vzhľadom na postavenie digitálneho eura ako zákonného platidla, Návrh nariadenia o digitálnom eure stanoví povinnosť jeho prijímania za jeho úplnú nominálnu hodnotu. Prijemcovia platieb **nebudú môcť**:

- vo svojich obchodných (zmluvných) podmienkach jednostranne vylúčiť prijímanie digitálneho eura, ani
- využívať obchodné praktiky, ktoré by vylučovali alebo obmedzovali použitie digitálneho eura.

Vylúčiť prijímanie digitálneho eura bude možné len na základe individuálnej dohody zmluvných strán. Prijímanie platby digitálneho eura nebude povinné vo vybraných prípadoch, ako napríklad:

- ak je príjemca platby podnikom, ktorý zamestnáva menej ako desať osôb, alebo ktorého ročný obrat alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 milióny EUR, alebo je neziskovým právny subjektom, pokiaľ neprijíma porovnateľné digitálne platobné prostriedky;
- ak je platba odmietnutá v dobrej viere, na základe legitímnych a dočasných dôvodov v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodov mimo kontroly príjemcu platby; alebo
- ak je príjemca platby fyzickou osobou konajúcou v rámci výlučne osobnej alebo domácej činnosti.

Povinnosť neučtovať poplatky za platby v digitálnom eure

Návrh nariadenia o digitálnom eure zakazuje prijímateľom platieb v digitálnom eure pridávať fyzickým osobám usadeným v členských štátoch akékoľvek poplatky len z dôvodu, že sa platba vykonáva v digitálnom eure.

Návrh nariadenia o digitálnom eure zakazuje prijímateľom platieb v digitálnom eure, aby používateľom digitálneho eura boli účtované akékoľvek poplatky za základné platobné služby v digitálnom eure, transakčné poplatky alebo iné skryté poplatky.

Ďalšie informácie o digitálnom eure

ECB si uvedomuje, že proces zavedenia digitálneho eura do praxe nebude jednoduchý. Kľúčové pre jeho prijatie zo strany verejnosti bude, aby bolo používanie digitálneho eura skutočne jednoduché, nízko nákladové, rýchle, bezpečné a aby prispievalo k zvyšovaniu ochrany spotrebiteľa. Z praktického hľadiska by bola platba digitálnym eurom možná napríklad kartou, telefónom alebo smart hodinkami. ECB má v pláne zriadiť bezplatnú podporu a prístup k službám digitálneho eura pre všetky osoby, pre ktoré by mohlo používanie digitálneho eura byť problematické.

Návrh nariadenia o poskytovaní služieb v digitálnom eure

Návrh nariadenia o poskytovaní služieb v digitálnom eure bude určené poskytovateľom platobných služieb, ktorí sú zaregistrovaní v členských štátoch EÚ, ktorých menou nie je euro.

Cieľom tohto nariadenia je zabezpečiť, aby poskytovanie služieb v digitálnom eure poskytovateľmi platobných služieb zaregistrovanými v členskom štáte v eurozóne, ktorých menou nie je euro („Poskytovatelia“), podliehalo primeranému dohľadu príslušných orgánov daného členského štátu EÚ. Návrh nariadenia o poskytovaní služieb v digitálnom eure upravuje najmä osobitné povinnosti pre Poskytovateľov a takisto upravuje dohľad nad ich činnosťou a dodržiavaním stanovených povinností.

Vývoj legislatívy v oblasti digitálneho eura budeme naďalej sledovať a včas Vás budeme informovať o novinkách v súvislosti s digitálnym eurom.

Aké zmeny nastali na Blackliste EÚ?

Ministri financií EÚ sa rozhodli zaradiť do zoznamu tri nové jurisdikcie a zároveň boli tri krajiny zo zoznamu odstránené.

Marianna Dávidová

mdavidova@kpmg.sk

+421 907 745 029

Soňa Vojteková

kpmg@kpmg.sk

+421 259 984 111

Dňa 17. októbra 2023 Európska rada zverejnila [aktualizovaný zoznam nespolupracujúcich jurisdikcií](#) na daňové účely, známy ako „čierna listina EÚ“.

Aktuálne zmeny

- **Antigua a Barbuda** bola pridaná do čierneho zoznamu,
- **Belize** a **Seychely** boli presunuté zo sivého zoznamu do čierneho zoznamu,
- **Britské Panenské ostrovy** a **Kostarika** boli presunuté z čierneho zoznamu do sivého zoznamu,
- **Marshallove ostrovy** (predtým na čiernom zozname), ako aj **Jordánsko**, **Montserrat**, **Katar** a **Thajsko** (predtým na sivom zozname) boli úplne odstránené.

Po najnovších úpravách obsahuje Blacklist EÚ nasledovných 16 krajín: **Americká Samoa, Americké Panenské ostrovy, Anguilla, Antigua a Barbuda, Bahamy, Belize, Fidži, Guam, Palau, Panama, Rusko, Samoa, Seychely, Trinidad a Tobago, Ostrovy Turks a Caicos, Vanuatu.**

Sivý zoznam zahŕňa týchto 14 jurisdikcií: **Albánsko, Arménsko, Aruba, Botswana, Britské Panenské ostrovy, Kostarika, Curacao, Dominika, Eswatini, Hongkong, Izrael, Malajzia, Turecko a Vietnam.**

EÚ bude aj naďalej sledovať pokrok v dodržiavaní daňových predpisov a v zavedení opatrení proti daňovým únikom v týchto jurisdikciách. Najbližšie rokovanie je naplánované na február 2024.

KPMG EU Tax Centre pripravilo súhrnné informácie vo svojom vydaní [Euro Tax Flash](#), v ktorom spracovali ďalšie súvislosti.

Vedeli ste, že existuje pojem „nespolupracujúci štát“?

Zákon o dani z príjmov obsahuje pojem „daňovník nespolutracujúceho štátu“, ktorý je v praxi bežne používaný. Viete však, aké štáty sú považované za nespolutracujúce?

Veronika Jendželovská

kpmg@kpmg.sk
+421 259 984 111

Pojem v §2 písm. x) zákona o dani z príjmov platí pre fyzické aj pre právnické osoby. Pre tento účel definície **zverejňuje Ministerstvo financií SR zoznam spolupracujúcich štátov** spolu s odôvodnením zaradenia. Zjednodušene povedané, v tomto zozname sú uvedené štáty, ktoré majú uzatvorené so Slovenskom medzinárodné zmluvy (o zamedzení dvojitého zdanenia alebo o medzinárodnej výmene informácií) a „chcú daňovo spolupracovať“. Naopak, z takéhoto zoznamu sú vyradené krajiny, ktoré:

- sú zverejnené na tzv. „blackliste“ zverejnenom v Úradnom vestníku Európskej únie, alebo
- neuplatňujú daň z príjmov právnických osôb, alebo
- uplatňujú nulovú sadzbu dane z príjmov právnických osôb.

V prípade, ak sa štát **nenachádza v tomto zozname**, je považovaný za nespolutracujúci. A teda ak je príjemca príjmu daňovníkom z nespolutracujúceho štátu, uplatňuje sa napr. vyššia sadzba zrážkovej dane. Rovnako je tomu aj v prípade, ak nevieme dokázať, kto je konečný príjemca príjmu. Tejto téme sme sa viac venovali v [našom predchádzajúcom článku](#).

[LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.sk

Tel.: +421 2 5998 4111

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presné a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2024 KPMG Slovensko Advisory, k.s., slovenská komanditná spoločnosť a členská spoločnosť globálnej organizácie KPMG nezávislých členských spoločností pridružených ku KPMG International Limited, súkromnej anglickej spoločnosti s obmedzeným ručením. Všetky práva vyhradené.